

Відповідальність за булінг

Відповідальність нести будуть усі — булінгери, керівники закладів освіти, батьки, ті, хто приховав факти цькування чи був бездіяльним. Ухвалено законопроект № 8584 на протидію булінгу (цькуванню) в освіті, яким будуть внесені зміни до ключових законодавчих актів: Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУАпП) законів України: «Про освіту» «Про загальну середню освіту» «Про дошкільну освіту».

Повне або часткове копіювання будь-яких матеріалів сайту, цитування, публікація їх анотованих оглядів допускаються лише з письмового дозволу редакції сайту.

Адміністративна відповідальність за булінг КУАпП доповнено статтею 1734 «Булінг (цькування) учасника освітнього процесу», якою конкретно визначено відповідальність. Булінг (цькування) — це діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Протидія булінгу в закладі освіти Закон України «Про освіту» доповнено аналогічним тлумаченням булінгу (цькування), а також перелічено його ознаки. Типові ознаки булінгу: систематичність (повторюваність) діяння наявність сторін — кривдник — булер потерпілий — жертва булінгу спостерігачі дії/бездіяльність кривдника, наслідком яких є: заподіяння психічної та/або фізичної шкоди приниження страх тривога підпорядкування потерпілого інтересам кривдника спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Типові ознаки булінгу:

- систематичність (повторюваність) діяння
- наявність сторін (кривдник — булер; потерпілий — жертва булінгу; спостерігачі)
- дії/бездіяльність кривдника, наслідком яких є: (заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, спричинення соціальної ізоляції потерпілого).

Відповідальні протидіяти булінгу

Доповнено обов'язки засновника та керівника закладів освіти:

засновник (ч. 2 ст. 25)	керівник (ч. 3 ст. 26)
-------------------------	------------------------

● здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти ● розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг ● сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу	● забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування) ● розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування ● забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування); ● повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти
---	--

Також доповнено перелік інформації і документів, які заклади освіти зобов'язані оприлюднювати на своїх веб-сайтах:

- правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти
- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти

- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти
- порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

Доповнено статті 53–55 Закону про освіту у частині прав та обов’язків учасників освітнього процесу стосовно протидії та запобігання булінгу (цькування):

Адміністративні стягнення за булінг

булер	адміністративне стягнення	
	<i>штраф</i>	<i>громадські роботи</i>
будь-який учасник освітнього процесу	50–100 нмдг	20–40 год
	<i>повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення</i>	
	100–200 нмдг	40–60 год
група осіб	100–200 нмдг	40–60 год
малолітні або неповнолітні особи віком 14–16 років	50–100 нмдг	20–40 год
	<i>повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення</i>	
	100–200 нмдг	40–60 год

нмдг — неоподатковуваний мінімум доходів громадян (= 17 грн)

Зауважте!

Відповідальність нестиме також керівник закладу освіти, який не повідомить поліцію про випадки булінгу:

- штраф 50–100 нмдг
- або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до 12% заробітку.

Учасники освітнього процесу

право	обов’язок	примітка
здобувачі освіти (учні)		
● захист під час освітнього процесу від булінгу (цькування) ● отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування)	● повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були	ст. 53

	особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб	
педагогічні працівники (вчителі)		
захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю	повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування)	ст. 54
батьки		
- подавати керівництву або засновнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу - вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу	- сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування) - виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти	ст. 55